

**P.Z. br. 251/2**



**HRVATSKI SABOR  
ZASTUPNICA DALIJA OREŠKOVIĆ**

Zagreb, 6. travnja 2022.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA**

**Predmet: Amandmani na Konačni prijedlog zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta, P.Z. br. 251**

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora, na Konačni prijedlog zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta, P.Z. br. 251, podnosim sljedeće

**A M A N D M A N E**

## **Amandman I.**

**U članku 2. stavak 2. briše se.**

### **Obrazloženje:**

Ovom odredbom propisuje se da su svi postupci koji se provodi za potrebe komasacije hitni. Ovu odredbu potrebno je ukloniti iz Zakona, s obzirom da njime nisu ujedno propisani i rokovi za postupanje i provođenje pojedinih radnji u procesu komasacije. Žurno provođenje komasacije na određenom području može biti legitiman politički interes, no koliko će se komasacija uistinu žurno provoditi ne ovisi o tome što će se Zakonom propisati da su postupci koji se provode za komasacije hitni, već ovisi o kvaliteti i o uređenosti čitavog sustava te o njegovoj spremnosti da postupke provodi na žuran način. S obzirom da se predlagatelj Zakona odlučio za nepotreban kaskadni sustav u kojem praktički svaka jedinica lokalne samouprave može formirati svoje Povjerenstvo za provođenje komasacije, s time da komasaciju ujedno može provoditi i resorno Ministarstvo, u takvom modelu žurnost rješavanja ne može se ostvariti, imajući na umu nedostatne kapacitete lokalnih samouprava, nepostojanje ranije prakse na koju bi se u provedbi mogli osloniti pri čemu će praktički svako novo Povjerenstvo, znanja i iskustva potrebna za provođenje komasacije učiti i stjecati ispočetka. U provedbenom smislu, Zakon je postavljen na krivom modelu, stoga proglašavanje komasacijskog postupka hitnim, neće se i ne može se ostvariti ništa.

## **Amandman II.**

**U članku 6. stavku 1. točka 9. briše se.**

Dosadašnje točke 10. – 15. postaju točke 9. – 14.

### **Obrazloženje:**

Člankom 5. Zakona propisano je da na prijedlog resornog ministarstva, Vlada Republike Hrvatske donosi Program komasacije poljoprivrednog zemljišta za određeno razdoblje provedbe. S obzirom da se u tom Planu utvrđuju izvori financiranja, okvirni iznos dodijeljenih financijskih sredstava, okvirna površina zemljišta na kojoj je moguće provesti komasaciju, razdoblje za provedbu u skladu s navedenim podacima, pravilima i mjerama, te uvjeti, kriteriji i način dodjele financijskih sredstava. S obzirom da komasacija polazi od Plana Vlade i resornog ministarstva, sama provedba bila bi učinkovitija i brža, kada bi se oslonila na stručno, profesionalno upravno tijelo / odjel unutar samog resornog ministarstva, koje bi imalo sva potrebna znanja za što učinkovitiju provedbu. Osnivanjem Povjerenstava kao kolektivnih tijela koje će imenovati Nositelji komasacije, gubi se vrijeme, a ujedno se i disperzira znanje i iskustvo te se stvara sustav neujednačenog postupanja i prakse, i to kao posljedica loše osmišljenog modela za provedbu, a ne primarno kao posljedica loše namjere ljudi koji će u ta Povjerenstva biti imenovani. Umjesto Povjerenstva, predlaže se osnivanje primjereno kapacitiranog Ureda za komasaciju unutar samog resornog ministarstva.

## **Amandman III.**

**U članku 9. stavak 5. mijenja se i glasi:**

„(5) Protiv odluke iz stavka 1., 3. i 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom. Pokretanje upravnog spora odgađa provedbu odluke iz stavka 3. ovog članka do pravomoćnosti odluke u sudskom sporu.“.

### **Obrazloženje:**

Mogućnost pokretanja upravnog spora nužno je proširiti i na samu odluku kojom se određuje premještanje odnosno rušenje jednostavne građevine, stambene ili gospodarske zgrade, kao i u odnosu na utvrđenje da je određeni nasad neplodan te na nalog za njegovo uklanjanje. Naime, postojeće rješenje mogućnost pokretanja upravnog spora veže isključivo za rješenje o utvrđenoj naknadi, a i u odnosu na samu suštinu radi koje je naknada određena. Odredba kojom se izričito propisuje da pokretanje upravnog spora odgađa provedbu, doprinosi pravnoj sigurnosti i štiti ustavna prava sudionika kojima se olakšava njihov procesni položaj, utoliko što neće biti nužno dokazivati da bi provedbom odluka iz stavka 1. 3. pretrpjeli nenadoknadivu štetu, odnosno neće morati dokazivati ispunjenost pretpostavki za donošenje privremenih mjera ili odgoda provedbe ovrhe radi provođenja odluka donesenih u postupku komasacije.

## **Amandman IV.**

**U članku 11. stavak 3.** mijenja se i glasi:

„(3) Nositelj komasacije je Ured za provedbu komasacije ustrojen unutar resornog ministarstva, odnosno ustrojbeni jedinica unutar ministarstva koju ministar za to odredi. Pojedine radnje i odluke u postupku komasacije delegirat će se na tijela jedinice lokalne samouprave, ukoliko to doprinosi učinkovitosti provođenja postupka.“.

### **Obrazloženje:**

Na temelju prethodno važećeg Zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“ broj 51/15) nije proveden niti jedan komasacijski postupak, iz čega proizlazi da ne postoji nikakvo iskustvo u provedbi na temelju kojeg bi se u interpretaciji pravnih pravila mogla osloniti različita nova i brojna provedbena tijela. U takvim okolnostima, u interesu uspostavljanja početne, a potom i ujednačene prakse, korisnije je imati jedno dobro obučeno i primjereno kapacitirano provedbeno tijelo. Odustajanje od koncepta po kojem je Nositelj komasacije jedinica lokalne samouprave ili Grad Zagreb, riješilo bi čitav niz poteškoća u provedbi koje će proizlaziti iz postojeće teritorijalne rascjepkanosti, činjenice da će interes komasacije u praksi često prelaziti područje i granice jedne lokalne samouprave, te će se lakše postizati objektivnost u procjenama i donošenju odluka, što će se na samoj lokalnoj razini teško moći ostvariti. Određivanje upravnog ureda za provođenje komasacije unutar samog resornog ministarstva, opravdano je i ekonomično i sa stajališta racionalizacije i profesionalizacije upravnog sustava u cjelini, a u ovom konkretnom slučaju se to nameće kao logično rješenje i zbog činjenice da čitava komasacija polazi od Programa komasacije kojeg na prijedlog resornog ministarstva donosi Vlada.

## **Amandman V.**

**U članku 15. stavak 2.** briše se.

Dosadašnji stavci 3. – 6. postaju stavci 2. – 5.

### **Obrazloženje:**

Rješenje o komasaciji mora biti precizno i jasno u interesu pravne sigurnosti. Ne može se nakon njegova donošenja u komasacijsko područje uključivati i neka druga, okolna zemljišta. U slučaju potrebe za uključivanjem i okolnih zemljišta u komasaciju, nužno je donijeti novo rješenje o komasaciji. Postojeći stavak 2. je nepotreban i može izazvati prijepore u interpretaciji i primjeni Zakona.

## **Amandman VI.**

**U članku 17. stavak 6. briše se.**

Dosadašnji stavci 7. – 10. postaju stavci 6.- 9.

### **Obrazloženje:**

Predviđeni postupak i niz odluka koje se odnose, u suprotnosti su s idejom hitnosti provođenja postupka komasacije. Predviđeni postupak počinje tako da predstavničko tijelo lokalne samouprave ili Grad Zagreb donese Odluku o izradi prijedloga idejnog rješenja komasacije, s time da prije donošenja te odluke, ukoliko sama nije osigurala sredstva u svom proračunu, mora od Ministarstva zatražiti suglasnost da su sredstva za izradi prijedloga idejnog rješenja osigurana. Odluku o izradi prijedloga idejnog rješenja komasacije može donijeti i ministar. Stavkom 6. predviđeno je da ministar svojom odlukom potom osniva Povjerenstvo sa sastavom po svojoj slobodnoj procjeni ako je to potrebno radi provedbe komasacije. S obzirom da je Zakonom propisano da se komasacija provodi u interesu Republike Hrvatske, nije primjereno da se provedba komasacije povjerava Povjerenstvu koje po svojoj slobodnoj odluci osniva resorni Ministar, već bi takav postupak trebalo provoditi stručno, profesionalno, stalno i primjereno kapacitirano tijelo, čije su kompetencije i kvalifikacije za obavljanje potrebnih radnji, unaprijed propisane.

## **Amandman VII.**

**U članku 18. stavak 5. briše se.**

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 5. i 6.

### **Obrazloženje:**

U uvjetima pretjerane teritorijalne razmrvljenosti od koje pati teritorijalni ustroj Republike Hrvatske, dvojbeno je mogu li se samostalnim pokretanjem i provođenjem komasacije od strane malih / manjih općina ostvariti njezini proklamirani ciljevi. Upitno je jesu li sva poljoprivredna zemljišta koja bi bilo oportuno obuhvatiti komasacijom obuhvaćena područjem jedne jedinice lokalne samouprave. Ovakva odredba može u praksi biti zloupotrijebljena za prekrajanje vlasništva ili drugih stvarnih prava lokalnog stanovništva. U slučaju provedbe koja je u rukama lokalne vlasti u ovom slučaju veći su rizici da će se u postupku komasacije nečiji privatni interesi staviti iznad javnih.

## **Amandman VIII.**

**Članak 20.** mijenja se i glasi:

„Nositelj komasacije će obavijest o pokretanju postupka komasacije zajedno sa obrazloženjem svrhe i uvjeta pod kojima se namjerava provesti dostaviti svim vlasnicima zemljišta te ih pozvati na podnošenje primjedaba, prijedloga i davanja pisane suglasnosti na Prijedlog idejnog rješenja, u roku od 30 dana od njegova urednog zaprimanja. Smatra se da Nositelj komasacije ima suglasnost vlasnika zemljišta, ukoliko suglasnosti zaprimi od većine vlasnika zemljišta na području na kojem se planira komasacija, uz uvjet da je u njihovu vlasništvu najmanje 75% ukupne površine poljoprivrednog zemljišta s područja na kojem se planira komasacija. Bez suglasnosti vlasnika poljoprivrednih zemljišta, komasacija se ne može provesti.“.

### **Obrazloženje:**

Održavanje sastanaka ne pridonosi nužno učinkovitosti provođenja postupka. Ne postoji niti jedan razlog da se u postupku provođenja komasacije ne postupa u skladu s uobičajenim uzancama upravnog postupanja. Održavanje sastanaka na kojem bi prisustvovao veći broj ili većina vlasnika, teže je organizirati, a održavanje odvojenih sastanaka sa pojedinim vlasnicima pridonosi tromosti i neučinkovitosti postupka, ujedno u usmenom razgovoru nije na isti način osigurana zaštita prava, kao u pisanom postupku u kojem se vlasnicima daje primjereni rok za očitovanje na prijedlog idejnog rješenja.

## **Amandman IX.**

**U članku 21. stavak 3.** briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

### **Obrazloženje:**

Ukoliko se komasacija provodi u interesu Republike Hrvatske, nije primjereno da se provedba povjerava ad hoc tijelu, već je učinkovitije i racionalnije, te daje veća jamstva pravne sigurnosti, ako komasaciju provodi stalno, profesionalizirano i primjereno kapacitirano upravno tijelo.

## **Amandman X.**

**Članak 23.** briše se.

### **Obrazloženje:**

Ukoliko se komasacija provodi u interesu Republike Hrvatske, nije primjereno da se provedba povjerava ad hoc tijelu, već je učinkovitije i racionalnije, te daje veća jamstva pravne sigurnosti, ako komasaciju provodi stalno, profesionalizirano i primjereno kapacitirano upravno tijelo, primjerice upravni ured ili odjel u okviru resornog Ministarstva.

## **Amandman XI.**

**Članak 24.** briše se.

### **Obrazloženje:**

Ukoliko se komasacija provodi u interesu Republike Hrvatske, nije primjereno da se provedba povjerava ad hoc tijelu, već je učinkovitije i racionalnije, te daje veća jamstva pravne sigurnosti, ako komasaciju provodi stalno, profesionalizirano i primjereno kapacitirano upravno tijelo, primjerice upravni ured ili odjel u okviru resornog Ministarstva.

Za uspješno provođenje komasacije nužni su za to primjereno obučeni i osposobljeni ljudi. Neovisno o tome što postojeća odredba predviđa da se za predsjednika i zamjenika imenuju osobe iz koje imaju studij agronomske, geodetske ili pravne struke s iskustvom u struci od najmanje pet godina, zatim dva člana iz redova državnih službenika u Ministarstvu, zatim jedan član iz redova sudaca, sudskih savjetnika i ovlaštenih zemljišnoknjižnih referenata, te jedan član iz redova državnih službenika geodetske struke zaposlenih u Državnoj geodetskoj upravi, te jedan član iz redova vlasnika zemljišta koji se bira na sastanku vlasnika zemljišta, takvo tijelo po prirodi stvari nema nikakvo prethodno provedbeno iskustvo, te se njegovim osnivanjem gubi puno na dinamici i profesionalnosti provođenja postupka komasacije. Okvir u kojem takvo ad hoc tijelo djeluje ne pridonosi uspješnom, učinkovitom i racionalnom provođenju postupka. U odnosu na one članove koji dolaze s lokalne razine ili su bliži lokalnoj razini na kojoj se provodi komasacija, u većem su riziku od postojanja sukoba interesa. U odnosu na člana koji je biran iz redova vlasnika zemljišta, njegov je položaj privilegiran u odnosu na druge vlasnike zemljišta, utoliko što interesi različitih vlasnika mogu biti međusobno suprotstavljeni. Slijedom svega navedenog, ovakav koncept treba napustiti.

## Amandman XII.

Članak 25. briše se.

### Obrazloženje:

Iz predmetnog članka proizlazi da su ovlasti Povjerenstva pretežno usmjerene na provedbu pojedinih radnji i koordinaciju. Za provođenje ovih ovlasti nije potrebno gubiti toliko puno energije na osnivanje i organizaciju rada Povjerenstva kao ad hoc tijela. U provedbenom smislu, ad hoc Povjerenstva za provedbu komasacije bit će najveća prepreka u žurnosti i efikasnosti same komasacije.

Dalija Orešković, zastupnica u Hrvatskom saboru

